

□ Rääkkylän ensimmäinen vanhustentalo Ilvestupa rakennettiin kahdessa kuukaudessa kesällä 1969. Ilvestupa rakennettiin pääasiassa talkootyönä ja lahjoituksina saaduista rakennustarvikkeista.

Keski-Karjalan Vanhustentaloyhdistyksen perustamisesta ja toiminnasta kertovassa tarinassani jo kerroin, että Rääkkylän ensimmäinen kahdeksan huoneistoa käsittävä vanhustentalo, Ilvestupa, rakennettiin kesällä 1969 kahdessa kuukaudessa ja viidessä päivässä pääasiassa talkootyönä ja lahjoituksin saaduista rakennustarvikkeista.

Ilvestuvan rakentamista on syytä muistella tarkemmin, olihan se tapaus, joka sai valtakunnallistakin huomiota osakseen. Se osoitti, että maaseudulta löytyy tarvittaessa auttamishalua ja yhteishenkeä.

Ilvestuvan rakentaminen oli rääkkyläläisen yhteistyön ja hengen suuri näyte. Se oli myös osoitus siitä, että vanhusten asutuskysymys oli paikkakunnalla vaikea sosiaalinen ongelma. Yhdistyksen työn tuloksena 14 vanhusta sai elokuussa 1969 kunnollisen asunnon viimeisiksi elonsa vuosiksi.

Mukana hankkeessa oli Asuntosäästäjät ry Helsingistä. Rääkkylä nimittäin tuolloin oli yhteistyössä lomamajoituksen järjestämisessä kyseisen järjestön jäsenille. Tätä toimintaa, Rääkkylän matkailun erikoista aloitusta, tulen muistelemaan erillisessä tarinassani.

Aktiiviset rääkkyläläiset perustivat 1968 vanhustentaloyhdistyksen toisena kuntana Pohjois-Karjalassa (ensimmäisenä Tuupovaara). Kitee tuli mukaan jo samana vuonna ja yhdistyksen nimi muutettiin Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistykseksi.

Heti perustamisen jälkeen yhdistys suunnitteli Rääkkylään 30 huoneistoa käsittävän vanhusten palvelutalon ja haki sen rakentamisen rahoittamiseksi lainaa Asuntohallituksesta ja avustusta Raha-automaattiyhdistykseltä. Molemmat hakemukset tulivat hyläytyksi.

Koko pitäjän yhteinen hanke

Asuntosäästäjät ry oli helsinkiläinen rakennuttajayhteisö, Vuosaaren rakennuttaja, joka rakennutti jopa seitsemänkerroksisia kerrostaloja niin, että asunto-osakkeen talosta ostaneet perheet osallistuivat rakennustyöhön. Näin asunnot saatiin lähes puolta halvemmalla kuin perinteistä raken-

Suurimman osan Helsingistä lahjoituksina saaduista rakennustarvikkeista Rääkkylään toi Vuosaaren seurakunnan Stina purjelaiva. Laivan tulo Rääkkylään oli sekin merkkitapaus, sillä olihan se ensimmäinen alus, joka uutta Saimaan kanavareittiä purjehti näin kauas Saimaan vesistöä. Kuva: Väinö Vaskonen.

Simanainen muistelee Ilvestupa – yhteistyön ja -hengen suuri näyte

nustapaa noudattaen.

Asuntosäästäjien puheenjohtaja **Martti Ilveskorpi** esitti minulle, vanhustentaloyhdistyksen puheenjohtajalle, että tehdään Rääkkylän ensimmäinen vanhusten rivitalo talkootyönä ja lahjoituksina saatuista rakennustarvikkeista.

Aluksi hanke näytti uhkarohkealta, mutta hyvällä yhteistyöllä ja organisoinnilla rakennus nousi pystyyn ennätysajassa.

Kun vanhustentaloyhdistys lähti toteuttamaan rakennushanketta, jonka laskennallinen kustannusarvio oli 180 000 markkaa, oli yhdistyksellä jäsenmaksuista kerittyä varjoa 297,45 markkaa. Rakennustyön valmistuttua yhdistyksellä oli rakennustyöhön otettua velkaa noin 50 000 markkaa.

Vanhustentalon rakennustyöhön otti osaa käytännöllisesti katsoen koko pitäjä. Rääkkylä jaettiin 34 talkoosualueeseen ja jokaiseen alueeseen nimettiin talkoopäällikkö sekä määrättiin alueelle talkoopäivät, joita kertyi kaksikaksiksi.

Kunnan rakennusmestari luonnollisesti osallistui työnjohtotehtäviin ja talkoitteiden järjestelyyn.

Helsingistä työvoimaa ja lahjoituksia

Helsingistä saimme alan am-

Ilvestuvan rakentaminen oli rääkkyläläisen yhteistyön ja hengen suuri näyte.

mattityövoimaa: muurareita, maalareita, putkimiehiä, sähkömiehiä, betoni- ja laattamiehiä sekä aputyövoimakin.

He tulivat, jopa perheineen, lomalle Rääkkylään ja osallistuivat kuten yhdistyksen tekninen henkilökunta talkootyöhön lomansa aikana. Työtunteja kertyi tuhansia.

Talkootyöllä oli ratkaiseva merkitys rakennuksen kustannuksissa ja nopeassa valmistumisessa. Asuntosäästäjien työnjohdolla oli suuri asiantuntemus talkootyövoiman työnjohdossa, hehän olivat

Helsingissä vuosia johtaneet ns. hartiapankkitalojen rakennustöitä.

Rakennustyön toteuttamista varten vanhustentaloyhdistys sai rakennustarvikelahjoituksia tai tarvikkeita erittäin halpaan hintaan yli 50 rakennustarvikkeitten valmistajalta, tukkuvähittäiskauppaliikkeeltä ja yksityisiltä henkilöiltä Helsingistä, Joensuusta, Kiteeltä ja Rääkkylästä.

Pääosa lahjoitustarvikkeista saatiin kuitenkin Helsingistä Asuntosäästäjien toimihenkilöiden hankinnan perusteella.

Stiinan tulo iso merkkitapaus

Suurimman osan Helsingistä lahjoituksina saaduista rakennustarvikkeista Rääkkylään toi Vuosaaren seurakunnan Stina purjelaiva.

Laivan tulo Rääkkylään oli sekin merkkitapaus, sillä olihan se ensimmäinen alus, joka uutta Saimaan kanavareittiä purjehti näin kauas Saimaan vesistöä. Uusi kanava oli otettu käyttöön 1968 syksyllä.

Korkean mastonsa vuoksi Stina ei päässyt Rääkkylän

satamaan, vaan jäi Kivisalmen lossiväylään, jossa oli alhainen sähkölinja.

Oli kiireesti saatava Kivisalmeen kuljetuskalustoa ja työvoimaa laivanlastin purkamiseksi. Oli kesäkuun ensimmäisen päivän kaunis ilta. Siitä päivästä kahden kuukauden ja viiden päivän päästä Ilvestupa oli valmis vihittäväksi käyttöönsä.

Julkisuutta tuli roppakaupalla

Kunta, vanhustentaloyhdistys ja erityisesti Asuntosäästäjä/Martti Ilveskorpi halusivat saada Rääkkylän talkootalon rakentamisesta ja rääkkyläläisestä talkoohengestä positiivista julkisuutta.

Siksipä jo rakennuksen harjannostajaisiin haluttiin kutsua rakennustarvikkeita lahjoittaneiden sekä rakennuksen suunnitteluun ja rakennustyöhön osallistuneitten lisäksi joukko vaikuttajia/päättäjiä, kuten läänin maaherra, sosiaalihuollon piiritarkastaja, läänin kansanedustajat ja naapurikuntien päättäjät jne.

Kun oli kesäaika, oli harjannostajaispäivä sovitettava esimerkiksi maaherra Timosen kanssa jo heti rakennustyön alkaessa. Se oli elokuun 5. päivä.

Kun rakennustyö edistyi Asuntosäästäjien ”talkootyön ammattilaisten” sitä johtaessa erittäin nopeasti, Ilveskorpi esitti minulle, että pidetään talon vihkiäiset sovittuna harjannostajaispäivänä. Ja näin tapahtui.

Ilvestuvan rakentaminen ja vihkiäisjuhla sai valtakunnallistakin julkisuutta lehdistössä, radiossa ja TV:ssä, joka vieraili ensimmäistä kertaa Rääkkylässä.

Talon vihki käyttöön Kansalaiskoulun juhlasalissa pidetyssä juhlatilaisuudessa Rääkkylän kirkkoherra Matti Hakulinen. Hän oli Keski-Karjalan Vanhustentaloyhdistyksen varapuheenjohtaja.

Rääkkylän ensimmäinen vanhustentalo sai nimekseen Ilvestupa. Myös kirkkoheramme suoritti osuutensa vanhustentalon talkootyömaalla.

Kesä 1969 on jäänyt lähtemättömästi mieleeni erityisesti Ilvestuvan rakennustyön johdosta.

Vanhustentaloyhdistyksen puheenjohtajana ja kunnanjohtajana vastuullani oli rääkkyläläisen talkootyövoiman organisoiminen ja Helsingistä saapuneen työnjohdon ja ammattityövoiman ruokailun ja majoituksen sekä vapaa-ajanvietonkin järjestelyistä vastaaminen.

Ilkka Simanainen

Verovinkki:

Metsänomistaja - muista hakea arvonnisäverot takaisin

Arvonlisäverovelvollisen metsänomistajan on annettava kausiveroilmoitus, vaikka hän ei olisi viime vuonna myynyt lainkaan puuta.

Useimmiten arvonlisäverovelvolliset metsätalouden harjoittajat kuuluvat vuosimenettelyyn ja antavat kausiveroilmoituksen viimeistään torstaina 28.2.2013.

Kausiveroilmoituslomakkeella ilmoitetaan metsätalouden myyntien arvonnisävero ja metsätalouden ostoisiin sisältyvät vähennettävät arvonnisäverot.

Jos myyntien arvonnisävero on ostojen arvonnisävero suurempi, erotus täytyy maksaa viimeistään 28.2.2013. Verotilille kuuluvia veroja

maksettaessa on aina käytettävä verotilin viitenumeroa.

Jos ostojen arvonnisävero on myynnin arvonnisävero suurempi, erotuksesta syntyy palautettavaa veroa. Kausiveroilmoituksella haetaan myös arvonnisäverojen palautuksia.

Jos metsätalouden harjoittajalla ei ole ollut lainkaan arvonnisäverollista puunmyyntiä viime vuonna, mutta metsätalouteen kohdistuu menoja, tällöinkin syntyy palautettavaa arvonnisäveroä.

Pienin palautettava määrä on kuitenkin 20 euroa. Tätä

pienemmät summat käytetään tulevien arvonnisäverojen maksuun.

Kalenterivuodelta annettava kausiveroilmoitus voidaan postittaa samassa kirjekuoresa metsätalouden veroilmoituksen kanssa.

Jos kausiveroilmoitus lähetetään postitse riittää, että ilmoitus on lähetetty helmikuun loppuun mennessä. Kausiveroilmoituksen voi antaa myös sähköisesti esimerkiksi Verotili-palvelun kautta.

Veronmaksajat

